



ת"פ 27159/12/12 - מדינת ישראל נגד מוסא פרוך

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 27159-12-12 מדינת ישראל נ' פרוך

בפני	כב' השופט ירון מינטקביץ
המאשימה	מדינת ישראל ע"י עו"ד שירה קרואני-ארד
נגד	
הנאשם	מוסא פרוך ע"י עו"ד חביב אללה

החלטה

לפני בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו.

רקע

נגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו של כניסה לישראל שלא כדין וגניבת רכב.

כתב האישום הוגש ביום 13.12.12. ביום 23.6.13 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר דיוני, לפיו כתב האישום יתוקן והנאשם יודה בו, ללא הסכמה בשאלת העונש. לאור ההסדר, הודה הנאשם במיוחס לו והורשע. לבקשת ב"כ הנאשם, נקבע מועד נדחה לשמיעת טיעונים לעונש, ליום 8.9.13. ממועד זה הפסיק הנאשם להתייצב לדיונים ועל כן הותלו ההליכים. בחודש ינואר 2014 אותר הנאשם וההליכים חודשו, אך שוב לא התייצב ושוב הותלו ההליכים.

עד שלב זה יוצג הנאשם על ידי עו"ד ענבוסקי מטעם הסניגוריה הציבורית.

ביום 21.12.14 התקיים דיון אליו התייצב הנאשם. מטעמים שלא נמסרו לבית המשפט, החליפה הסניגוריה הציבורית את יצוג הנאשם ולאותו דיון התייצב מטעם הסניגוריה עו"ד חביב אללה.

באותה ישיבה התברר כי בא כוחו החדש של הנאשם כלל לא ידע שהנאשם כבר הודה והורשע ועל כן ביקש לבטל הרשעתו. לבקשתו, נקבע דיון נוסף, ליום 31.12.14, על מנת לאפשר לו לברר מלוא העובדות בטרם יעלה בקשתו.

עמדות הצדדים

בישיבה ביום 31.12.14 טען עו"ד חביב אללה, כי עו"ד ענבוסקי אשר ייצג את הנאשם בעת שהודה והורשע לא הסביר לו את ההליכים, לא התייעץ בו "ולא תרגם לו בדיוק מה הוא הולך לעשות", ועל כן ביקש לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו.



עוד התברר, כי למרות שנתנה לעו"ד חביב אללה דחיה של עשרה ימים על מנת להכין טיעוניו, לא ראה לקבל מראש את תגובתו של עו"ד ענבוסקי לטענותיו של הנאשם. לאור זאת הוריתי לאפשר לעו"ד ענבוסקי להגיב לדברי הנאשם.

מדברי עו"ד ענבוסקי עולה, כי בטרם ניהל מו"מ עם המאשימה על תיקון כתב האישום קיבל לכך את אישור הנאשם בפגישה שנערכה עם הנאשם ואביו, וכי הסביר לנאשם ההסדר המוצע והאפשרויות השונות העומדות לפניו, מבלי שהמליץ לפני על אף אפשרות, תוך שהותיר הבחירה בידי הנאשם מבלי שניסה לשכנעו להודות. עוד עלה, כי הנאשם הוא שביקש להודות וביקש לדחות מועד הטיעונים לעונש.

לאחר קבלת תגובתו של עו"ד ענבוסקי אפשרתי לצדדים להגיב. המאשימה הודיעה כי מתנגדת לבקשת הנאשם לחזור בו מן ההודאה. ב"כ הנאשם, עו"ד חביב אללה, לא ראה להגיב לדברים.

דין והכרעה

לאחר שנתתי דעתי לנסיבות הענין וטעוני הצדדים, לא ראיתי כי במקרה שלפני מתקיימים המיוחדים בהם מדבר סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982, בהם ניתן להתיר לנאשם לחזור בו מהודאה:

מפרוטוקול ישיבת 23.6.13 עולה, כי הנאשם הודה לאחר שהבין את ההסדר. גם מתגובתו של עו"ד ענבוסקי עולה, כי בית המשפט הבהיר לנאשם מהות ההסדר ווידא כי הוא מבין משמעותו - כפי שאני נוהג לעשות בכל תיק ותיק - ואין כל סיבה להניח כי נהגתי אחרת בתיק זה.

הפסיקה המנחה בענין מתן רשות לנאשם לחזור בו מהודאה, שמה דגש על משקלה ורצינותה של הודאה בבית משפט, אשר יש בה לחייב נאשם, וקובעת כי לא בנקל יתיר בית משפט לנאשם לחזור בו מהודאה, אלא רק בהתקיים נסיבות מיוחדות. ר' למשל ע"פ 3227/10 - פלוני נ' מדינת ישראל:

4. השאלה הניצבת במרכז ערעור זה היא האם יש להיעתר לבקשת המערער לחזור בו מהודאתו ולבטל את הרשעתו בדין.

נאשם "רשאי בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודאה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו" (ראו סעיף 153 (א) לחוק סדר הדין הפלילי). החזרה מהודאה טעונה רשות של בית המשפט וכפופה לקיומם של נימוקים מיוחדים. המחוקק לא הגדיר מהם אותם "נימוקים מיוחדים" שיצדיקו חזרה מהודאה. הפסיקה שדנה בסוגיה זו התוותה מספר קווים מנחים למתן היתר לנאשם לחזור בו מהודאתו. ככלל, נפסק כי הנסיבות בהן ישקול בית המשפט חזרה מהודאה הן חריגות. כך למשל, כאשר קיים חשש שההודאה לא נעשתה חופשית ומרצון; המבקש לא הבין את משמעות הודאתו וההודאה הושגה שלא כדין (ראו ע"פ 5583/08 פלוני נ' מדינת ישראל (13.4.2010); ע"פ 3165/08 עסאלה נ' מדינת ישראל (29.5.2008); מ"ח 6520/08 סגיר נ' מדינת ישראל (11.11.2008); מ"ח 8115/07 פלוני נ' מדינת ישראל (16.4.2008); ע"פ 635/05 דענא נ' מדינת ישראל (26.11.2007); ע"פ 1932/04 רג'בי נ' מדינת ישראל (14.4.2005); ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז (1) 577). הכללים בנושא זה אינם נוקשים. רשימת הנימוקים המיוחדים הנדרשים אינה רשימה סגורה (ראו ע"פ 6229/07 מופק נ' מדינת ישראל (20.11.2008); ע"פ 3991/04 רג'בי נ' מדינת ישראל (2.5.2005); עניין סמחאת).

נדמה כי קיימים שני סוגי פגמים שיש בהם להביא למתן רשות לנאשם לחזור בו מהודאתו. האחד, נעוץ



בנאשם עצמו. לאמור- לנוכח מצבו הסובייקטיבי אין זה ראוי להותיר ההרשעה על כנה. האחר, נעוץ בהליך עצמו. למשל כאשר הדרישות הדיוניות לא נשמרו, הסניגור לא הסביר כנדרש את מהות ההודיה או שבית משפט התעלם מחזרת הנאשם מההודיה בשלב התסקיר או בשלב העונש מבלי לברר את העניין (וראו והשוו: ע"פ 6952/10 בשימוב נ' מדינת ישראל (12.1.11)). ברקע, כוחה המשפטי של הודיה שניתנה בפני בית המשפט. האחרונה מהווה את הבסיס להרשעת הנאשם על כל המשתמע מכך. דווקא בשל האמור יש להתייחס להודאת נאשם בתוך כותלי בית המשפט ברצינות הראויה. הנאשם אינו בגדר "סוחר בשוק" המשפט הפלילי. הוא אינו רשאי לשמור את כל הקלפים באמתחתו ואינו בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל עת אשר יחפוץ. אולם, היה ולמשל מתברר שקיים חשש ממשי לנפילת פגם ברצונו החופשי של הנאשם או בהבנתו את משמעות הודייתו, כי אז כובד המשקל של ההודאה יטה את הכף לכיוון מתן רשות לנאשם לחזור בו. לנוכח מורכבות הסוגיה אין מנוס מכך כי העניין ייבחן גם על פי מכלול הנסיבות הנלוות להודיה (ראו ע"פ 3991/04 דלעיל).

המסקנה העולה היא, כי במקרה שלפני לא מתקיימים הנימוקים המיוחדים אשר נקבעו בפסיקה כמצדיקים מתן רשות לנאשם לחזור מהודאה: לא יכול להיות ספק, כי הודאת הנאשם בבית המשפט נשמעה רק לאחר שהסדר הטיעון הוסבר לו היטב על ידי בא כוחו ועל ידי בית המשפט ולאחר שהבין משמעות הודאתו. לא עלתה כל טענה, כי לנאשם נסיבות אישיות חריגות, המצדיקות מתן רשות לחזור בו מן ההודאה.

מעבר לכך, מאז ההודאה חלפו למעלה משנה וחצי במהלכן התחמק הנאשם מהדין. רק עתה, עם חידוש ההליכים והחלפת היצוג, עלתה לראשונה הטענה. ענין זה מקשה מאוד לתת משקל לטענות הנאשם, ומעלה יותר מאשר תחושה, כי מדובר בנסיון לדחות את הקץ.

לאור האמור למעלה, דוחה הבקשה להתיק לנאשם לחזור בו מהודאתו. לפיכך, בישיבת יום 15.3.15 ישמעו הטיעונים לעונש.

בשולי הדברים אציין, כי מן הראוי היה שבא כוחו הנוכחי של הנאשם היה דואג לקבל תגובתו של בא כוחו הקודם בטרם העלאת טענותיו. הדבר נובע הן מחובותיו של עורך דין כלפי בית המשפט והן מחובותיו כלפי עמיתו למקצוע. ובמיוחד הדברים אמורים כאשר שני הסניגורים פועלים מטעמה של הסניגוריה הציבורית.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, ט' שבט תשע"ה, 29 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.